

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/75/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517204791
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7517204791.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. H., nar. XX.X.XXXX, bytom u otca, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom v V., E. - P. - T.. XX, I., zastúpenej Mgr. Tomášom Čerepánom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 27, a I. H., nar. X.X.XXXX, bytom P. 1, v konaní o zmenu vo výchove, takto

rozhodol:

Návrh zamieťa.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - matka maloletého dieťaťa, podala dňa 8.3.2017 návrh na zmenu vo výchove maloletej L., nar. XX.X.XXXX, ktorým žiadala zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že tento návrh podala po zrelom uvážení a rozhovore s dcérou.

2. Otec v písomnom vyjadrení so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky zásadne nesúhlasil. Uviedol, že s maloletými deťmi Y. a L. žije a vychováva ich od narodenia. So svojou snúbenicou a jej maloletým synom býva v spoločnej domácnosti už päť rokov. Za celé obdobie po rozvode matka neprejavila záujem o zmenu rodičovských práv. Návrh na zmenu podala až po návrhu otca na zvýšenie výživného. Dôvodom rozpadu ich manželstva bola závislosť matky od alkoholu a s tým spojená neschopnosť sa zamestnať a vydržať v pracovnom pomere. Viacnásobné pokusy o samovraždu, neúspešné

- 2 -

9P/75/2017

protialkoholické liečenia s opakovanými recidívami, neochota spolupracovať a dodržiavať liečebné pokyny lekárov a obava zo zadĺženia rodiny sú ďalšími skutočnosťami, pred ktorými chcel uchrániť svoje deti. Po rozvode manželstva matka opakovane neplnila vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom a javila o ne minimálny záujem. Až po odsúdení Okresným súdom Košice - okolie si začala plniť vyživovaciu povinnosť a platiť výživné. Podľa otca matka zneužila naivitu maloletej L. a pod falošnými príslubmi lepšieho života v V. sa snaží získať ju na svoju stranu.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, maloletého dieťaťa, správou o prešetrení pomerov ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 9P/186/2012 - 46 zo dňa 2.4.2013 a zistil tento stav veci:

4. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 9P/186/2012 - 46 zo dňa 2.4.2013, právoplatným 31.5.2013, bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené. Na čas po rozvode súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej boli maloleté deti Patrik a L. zverené do osobnej starostlivosti otca, matka sa zaviazala prispievať na výživu maloletých detí po 50 eur mesačne, styk matky s deťmi bol ponechaný bez obmedzenia. Od januára 2013 matka žije so svojim terajším manželom Richardom Z. v V..

5. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že návrh na zmenu vo výchove spísala vo februári 2017 v V., bolo to v období, keď jej bol doručený rozsudok o zvýšení výživného, práve písala odvolanie a maloletej L. preskenovala rozhodnutie súdu o výživnom. Maloletá sa k tomu vyjadrila, že takéto výdaje nemá, ani otec nemá všetky výdaje, ktoré boli uvedené v rozsudku. Celý návrh o zmenu v osobnej starostlivosti bol teda z hlavy maloletej L.. Matka maloletú L. upozornila, že keď sa podáva takýto návrh, bude musieť v V. požiadať o väčší byt, keďže dovtedy bývali v trojizbovom byte v R. S.. Bol im pridelený väčší byt v I., ktorý je vzdialený asi XXX km od pôvodného bydliska. Matkin manžel si hľadal prácu niekde bližšie, matka bola nútená z dôvodu sťahovania odísť z pôvodnej práce. Ich maloletá dcéra R. F. prišla o miesto v škôlke, čiže momentálne ju matka nemá kam umiestniť, musí sa o ňu starať, do škôlky ju zoberú až od septembra 2018.

6. Podľa matky do januára 2018 maloletá L. chcela bývať v V., viackrát sa kontaktovali. Po prvom stretnutí s kolíznym opatrovníkom však zmenila názor. Matka si myslí, že Veronika sa bojí otca. Nechce prísť o kamarátky a starých rodičov, ale matka jej povedala, že sa s nimi bude stretávať, keď príde na Slovensko. Podľa názoru matky je na dieťa vyvíjaný psychický nátlak zo strany otca a navrhuje, aby súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie.

7. Matka uviedla, že maloletej nezakázala povedať otcovi o návrhu, ale hovorila jej, že možno bude lepšie, ak to otcovi nespomenie a otec sa o tom dozvie priamo z papierov, ktoré prídu zo súdu, pretože v opačnom prípade by sa jej komunikácia s L. ukončila podstatne skôr. Matka poukázala na to, že maloletá L. je už prijatá do školy v V. od septembra 2018. Škola je vzdialená asi kilometer od bydliska matky. O tom, že by mala otca informovať o takej dôležitej informácii, ako je zmena školy maloletej L., ani neuvažovala. Za celých päť rokov, čo matka žije v V., zatiaľ maloletá v V.

- 3 -

9P/75/2017

ani raz nebola napriek tomu, že sa matka snažila, aby ju otec pustil k nej na prázdniny. Otec stále tvrdil, že L. nie je na to dosť zrelá.

8. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že návrh matky je len reakciou na to, že podal návrh na zvýšenie výživného. Pokiaľ platila výživné 50 eur mesačne, takýto návrh nepodávala. Otec uviedol, že maloletá L. nechce ísť do V., podľa neho matka sleduje len svoj vlastný prospech. Má zisťné úmysly, L. chcela využiť na získanie štvorizbového bytu v V..

9. Poukázal na to, že je veľmi ľahké ovplyvniť dieťa, keď matka príde dvakrát do roka na Slovensko. Matka sa dcére doslova vyhrážala, že neuvidí sestru Miu F., ktorú má s terajším manželom, že nepôjde na svadbu manželovho brata a pod., vypisuje jej, že musí trvať na tom, že chce ísť do V.. L. je z toho zdeptaná, uzatvárala sa do seba, takmer celý rok otcovi nemohla povedať to, že matka chce podať takýto návrh. Zhoršili sa jej známky, začala klamať, pretože tým, že matka ju nútila klamať, začala klamať aj otcovi. Maloletá vôbec neovláda nemecký jazyk, je dosť chorľavá, sledovaná na alergológii, pneumológii, ortopédii, má 15 % skoliózu, treba s ňou cvičiť a chodiť na kontroly, pretože inak hrozí, že bude musieť nosiť korzet. Je sledovaná aj na očnom oddelení, nosí zubný strojček, s čím sú spojené vysoké výdavky. Otec si nevie predstaviť, ako by matka toto všetko zvládla v V.. Podľa otca maloletá L. naletela svojej matke, predstavovala si to tak, že by išla do V. na dovolenku, na výlet, vnímala to svojimi detskými očami.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice o prešetrení pomerov z 8.1.2018 vyplýva, že maloletá študuje v 8. ročníku O. školy v R. S.. Najťažšie sa jej učia jazyky. Po skončení základnej školy by chcela pokračovať v štúdiu na pedagogickej škole. Uviedla, že by chcela ísť bývať k matke do V.. Vyjadrila sa, že s mamou sa o zmene rozprávajú približne rok, otcovi o tom

nepovedala, lebo jej to zakázala matka. Ďalej sa vyjadrila, že mama sa teraz odsťahovala do väčšieho bytu, nevedela uviesť, do ktorého mesta v V..

11. Zo správy kolízneho opatrovníka z 26.1.2018 bolo zistené, že s maloletou bol opätovne vykonaný pohovor dňa 24.1.2018. Uviedla, že zmenila pôvodné rozhodnutie ísť bývať a študovať do V. a rozhodla sa, že chce ostať bývať s otcom. Ako dôvod uviedla, že po rozhovore s kolíznym opatrovníkom dňa 5.1.2018 sa chcela dozvedieť, čo bolo dôvodom rozvodu rodičov a prečo boli s bratom zverení do osobnej starostlivosti otca. Otec, nakoľko prebieha konanie o zmenu vo výchove, maloletej vysvetlil, že z jeho strany by mohlo ísť o ovplyvňovanie prebiehajúceho konania a požiadal maloletú obrátiť sa so žiadosťou o vysvetlenie dôvodov rozvodu na matku. Maloletá preto matku telefonicky kontaktovala. Matka jej vysvetlila dôvod rozvodu, no niektoré informácie sa jej nepozdávali, neverila im, preto medzi nimi došlo k hádkke a ukončeniu komunikácie, následne si maloletá matku zablokovala na Facebooku, matka si dcéru vymazala z priateľov, čo sa maloletej dotklo. S matkou dlhšie z tohto dôvodu nekomunikovali. Pri poslednej komunikácii dňa 22.1.2018 opätovne došlo medzi nimi k nezhodám, kedy matka maloletej povedala, že vidí, že má dcéra zlú náladu a nech sa ozve, keď bude normálna.

12. Na pojednávaní dňa 5.3.2018 súd zisťoval názor maloletej L., ktorá potvrdila, že nechce ísť bývať do V. a nevie si predstaviť, že by žila v V.. Doma

- 4 -

9P/75/2017

na P. sa cíti dobre, býva tam odmalička, má tam bratov (okrem brata Patrika aj nevlastného brata B.). V. sa síce v škole učí, ale väčšinou na hodine pozerajú filmy, takže po nemecky takmer nič nevie. L. uviedla, že ona sama od seba matke nikdy nepovedala, že chce ísť bývať do V.. Matka sa jej na to minulý rok pýtala telefonicky, ona odpovedala, že asi hej. Potom však názor zmenila, pretože si uvedomila, že odísť nechce a chce zostať bývať na Slovensku.

13. Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice navrhol návrh matky zamietnuť. Názor maloletej L. zisťoval dvakrát, a to 5.1.2018 a 24.1.2018. L. bola pri oboch stretnutiach komunikatívna, vyjadrovala sa spontánne. Pokiaľ by kolízny opatrovník porovnal komunikáciu L. pri prvom a druhom zisťovaní názoru, vôbec nebolo evidentné, že by ju niekto nabádal alebo ovplyvňoval. Pri zisťovaní názoru v prvom prípade sa s ňou rozprávali, či vie, kde bude študovať, aká bude škola a pod. Nemala o tom žiadne vedomosti, žiadny prehľad, kde bude bývať, kde bude škola, či bude do školy chodiť pešo alebo iným spôsobom, kde by potom išla ďalej na strednú. Pri následnom zisťovaní dňa 24.1.2018 maloletá vysvetlila, že už zmenila názor a chce ostať s otcom.

14. Zo spisu Okresného súdu Košice - okolie č. k. 19P/14/2017 bolo zistené, že otec podal dňa 16.1.2017 návrh, ktorým sa domáhal zvýšenia výživného pre maloleté deti Y. a L. zo sumy 50 eur na 250 eur mesačne na každé dieťa. Návrh bol matke doručený dňa 23.2.2017. Matka dňa 8.3.2017 doručila súdu vyjadrenie k návrhu, v ktorom so zvýšením výživného nesúhlasila. Rozsudkom zo dňa 23.6.2017 č. k. 19P/14/2017 - 76 bolo zvýšené výživné na maloletého Y. za dobu od 16.1.2017 do 31.8.2017 na sumu 120 eur mesačne, od 1.9.2017 do budúca na 150 eur mesačne. Výživné na maloletú L. bolo zvýšené na sumu 120 eur mesačne počnúc 16.1.2017. Matka podala dňa 18.10.2017 proti rozsudku odvolanie, ktorým žiada určiť výživné vo výške 100 eur na Y. a 90 eur na L.. Rozsudok zatiaľ nie je právoplatný, spis bude predložený na Krajský súd v Košiciach.

15. Zo spisu tunajšieho súdu č. k. 19P/38/2018 vyplýva, že matka maloletých detí požiadala aj návrhom zo dňa 23.1.2018 doručeným súdu 1.2.2018 o zníženie výživného. Uznesením sp. zn. 19P/38/2018 - 7 z 21.2.2018 bolo toto konanie zastavené z dôvodu prekážky skôr začatého konania (19P/14/2017).

16. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. V danej veci mal súd za preukázané, že rodičia maloletej L. boli rozvedení rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 9P/186/2012 - 46 zo dňa 2.4.2013, právoplatným 31.5.2013. Na čas po rozvode sa matka zaviazala prispievať na výživu maloletých detí po 50 eur mesačne.

18. Matka sa už v konaní sp. zn. 9P/145/2014 svojím návrhom podaným dňa 11.4.2014 domáhala zníženia výživného pre maloleté deti H.. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 27.10.2014, právoplatným dňa 19.3.2015, bol jej návrh zamietnutý.

- 5 -

9P/75/2017

19. Matka sa následne znova domáhala zníženia výživného v konaní č. 19P/38/2018, návrhom doručeným súdu dňa 1.2.2018. Toto konanie bolo uznesením sp. zn. 19P/38/2018 - 7 z 21.2.2018 zastavené z dôvodu prekážky skôr začatého konania.

20. V konaní sp. zn. 19P/14/2017, v ktorom otec žiada zvýšiť výživné, matka podala dňa 8.3.2017 vyjadrenie k návrhu otca, v ktorom so zvýšením výživného nesúhlasí, matka však v tomto vyjadrení vôbec nespomína, že chce zveriť maloletú Veroniku do svojej starostlivosti, rovnako túto skutočnosť neuvádza ani na pojednávaní v konaní 19P/14/2017 (konané dňa 7.6.2017 a 23.6.2017), dokonca to nespomína ani v odvolaní proti rozsudku 19P/14/2017, ktoré bolo doručené súdu 18.10.2017.

21. Matka v rovnaký deň ako doručila súdu vyjadrenie k návrhu otca na zvýšenie výživného, čiže 8.3.2017, podala zároveň svoj návrh na zmenu vo výchove maloletej L. pod č. k. 9P/75/2017, čo odôvodnila tým, že to urobila po rozhovore s maloletou a zrelom uvážení.

Súd je toho názoru, že návrh matky na zmenu doterajšej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej L. nie je dôvodný. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu tohto rozhodnutia. V starostlivosti otca o maloleté dieťa súd nezistil žiadne nedostatky, práve naopak, otec zabezpečuje obidvom deťom adekvátnu starostlivosť, je riadne zamestnaný, má stabilný príjem, vhodné bývanie. Je zrejmé, že zmenou zverenia by maloletá musela zmeniť svoje bydlisko, školu, kolektív, priateľov, pričom súd má za to, že takéto zmeny by zasiahli do stability života maloletého dieťaťa. Najdôležitejšia je však skutočnosť, že maloletá L. nechce ísť bývať do V., ale chce zostať doma na Slovensku a naďalej žiť s otcom ako aj s maloletým bratom Y.. Súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že názor maloletej, takmer štrnásťročnej Veroniky je pravdivý, reálny, maloletá nie je ovplyvnená otcom ani inou osobou. Súd zdôrazňuje, že názor maloletého dieťaťa bol zisťovaný zákonným spôsobom, maloletá ho jasne vyjadrila tak v rozhovore s kolíznym opatrovníkom ako aj pred súdom. Súd aj preto považoval návrh právneho zástupcu matky na nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru psychológie ohľadom zistenia toho, či dieťa nie je psychicky týrané otcom, či na neho nie je vyvíjaný psychický nátlak, aby zostalo na Slovensku, za nedôvodný.

22. Súd nebude robiť závery o tom, či matka návrh na zmenu vo výchove skutočne podala ako reakciu na návrh otca na zvýšenie výživného, ale nedá sa nevšimnúť, že matka naozaj svoj návrh podala presne po doručení otcovho návrhu na zvýšenie výživného.

23. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné zdôrazniť, že aj keby maloletá L. prejavila záujem odsťahovať sa do V., s čím otec zásadne nesúhlasí, súd by bol povinný skúmať, či to bude v záujme maloletej, t. z. nestačil by tu súhlas maloletého dieťaťa s presťahovaním do zahraničia, ale súd by musel zisťovať, či maloletá bez problémov zvládne zmenu školy, či sa adaptuje na nové prostredie, či bude v jej záujme odlúčenie od brata Patrika, s ktorým vyrastá odmalička. Trvalé vycestovanie maloletého dieťaťa do zahraničia je vážnou zmenou v živote maloletého dieťaťa, s čím musí súhlasiť aj druhý rodič. V prípade, ak s tým otec nesúhlasí, prichádzalo by do úvahy konanie na súde o podstatných záležitostiach, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť. Matka však evidentne tieto skutočnosti zľahčuje a neprikladá im adekvátnu pozornosť, pretože z vlastnej iniciatívy spolu so svojím terajším manželom podala prihlášku maloletej na základnú školu v V., o čom vôbec

- 6 -

9P/75/2017

neupovedomila otca, pričom musí jej byť jasné, že za situácie, kedy maloletá vôbec neovláda nemecký jazyk a je vo veku, kedy sa bude pripravovať na prijímacie pohovory na strednú školu, by mohli takéto neuvážené kroky zbytočne spôsobiť problémy v jej budúcom živote.

24. S poukazom na vyššie uvedené, zhodnotiac všetky kritériá, s odporúčaním kolízneho opatrovníka ponechať dieťa v osobnej starostlivosti otca rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a návrh matky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.